

CRNA GORA

**ODGOVORI NA PITANJA STRANA UGOVORNICA
KONVENCIJE O NUKLEARNOJ SIGURNOSTI NA
ČETVRTI NACIONALNI IZVJEŠTAJ O IMPLEMENTACIJI OBAVEZA KOJE
PROISTIČU IZ KONVENCIJE O NUKLEARNOJ SIGURNOSTI**

PODGORICA, MART 2026. GODINE

Br.	STRANA UGOVORNI CA	ČLAN	ODJELJAK/S TR.	PITANJE	ODGOVOR
1.	Kanada	Opšte	Sažetak	Najnoviji plan implementacije Strategije za zaštitu od jonizujućeg zračenja, radijacionu sigurnost i upravljanje radioaktivnim otpadom odnosi se na period 2017–2021. Da li je izrađen novi plan implementacije za period 2021–2025 ili za naredni petogodišnji period, ili je Strategija u potpunosti sprovedena do 2021. godine?	Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 25. decembra 2025. godine usvojen je Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije zaštite od jonizujućeg zračenja, radijacione sigurnosti i upravljanja radioaktivnim otpadom za period 2017–2021 godina. Za izradu Završnog izvještaja prethodno je Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera sprovedo javnu nabavku u okviru koje se izradila Finalna (ex post) evaluacija Strategije zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione sigurnosti i upravljanja radioaktivnim otpadom za period 2017-2021. godina s Akcionim planom za period 2017-2021. godina. Strategija zaštite od jonizujućeg zračenja, radijacione sigurnosti i upravljanja radioaktivnim otpadom za period 2017–2021. godina nije u potpunosti sprovedena do kraja planskog perioda. Analiza realizacije mjera pokazala je da je od ukupno 52 mjere u potpunosti realizovano 27 (52%), dok je 18 mjera u toku ili djelimično realizovano (35%), a 7 mjera nerealizovano (13%). Zbog objektivnih okolnosti tokom perioda implementacije, prije svega pandemije COVID-19, ali i drugih izazova u procesu donošenja određenih propisa, realizacija pojedinih aktivnosti

					nije mogla biti završena u planiranom roku. Iz tog razloga implementacija Strategije je nastavljena i nakon 2021. godine, zaključno sa 2025. godinom. Novi plan implementacije za period 2021–2025 nije izrađen, već su na osnovu rezultata Evaluacije Strategije definisane preporuke i prioritetne aktivnosti koje je potrebno realizovati do donošenja novog strateškog okvira. Zaključkom Vlade Crne Gore broj 11-011/25-4655/3 od 22. januara 2026. godine zadužene su sve nadležne institucije da nastave sa sprovođenjem preporuka do usvajanja novog strateškog dokumenta u ovoj oblasti.
2.	Kanada	Opšte	Sažetak	Koji je status završne evaluacije Strategije za zaštitu od jonizujućeg zračenja, radijacionu sigurnost i upravljanje radioaktivnim otpadom, imajući u vidu da se Strategija odnosi do 2021. godine, te da će rezultati evaluacije biti korišćeni za izradu strategije za radijacionu i nuklearnu sigurnost i bezbjednost, kao i programa upravljanja radioaktivnim otpadom?	Finalna (ex post) evaluacija Strategije zaštite od jonizujućeg zračenja, radijacione sigurnosti i upravljanja radioaktivnim otpadom za period 2017–2021. godina sprovedena je i završena u junu 2025. godine. Na osnovu rezultata evaluacije izrađen je Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana, koji je usvojen na sjednici Vlade Crne Gore 25. decembra 2025. godine. Evaluacijom je analiziran stepen realizacije planiranih aktivnosti, postizanje definisanih ciljeva i razlozi zbog kojih pojedine mjere nijesu u potpunosti realizovane, kao i identifikovani faktori koji su doprinijeli ostvarivanju ciljeva Strategije. Takođe su definisane preporuke i prioritetne aktivnosti koje je potrebno realizovati u narednom periodu. Rezultati evaluacije predstavljaju osnov za izradu Strategije o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti i Programa upravljanja radioaktivnim otpadom, čije je donošenje planirano do III kvartala 2027. godine. Za razliku od prethodnog strateškog dokumenta, koji je

					objedinjeno obuhvatao obje oblasti, novi dokumenti biće izrađeni kao dva odvojena strateška akta. Pored navedenog, izrađen je dokument „Analiza o daljem upravljanju iskorišćenim zatvorenim radioaktivnim izvorima i radioaktivnim otpadom“, koja je završena u decembru 2025. godine i predstavlja stručnu osnovu za budući programski okvir u ovoj oblasti. Na osnovu izrađene Analize, najprihvatljivije opcije za dalje upravljanje iskorišćenim zatvorenim radioaktivnim izvorima i radioaktivnim otpadom biće uključene u novi Program upravljanja radioaktivnim otpadom, dok će odluka o potrebi izrade strateške procjene uticaja na životnu sredinu biti donijeta u skladu sa Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, br. 80/05; „Službeni list CG“, br. 73/10, 40/11, 09/11, 52/16 i 84/24). Donošenje Strategije o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti i Programa upravljanja radioaktivnim otpadom planirano je do III kvartala 2027. godine. Za razliku od prethodnog strateškog dokumenta, koji je objedinjeno obuhvatao obje oblasti, novi dokumenti biće izrađeni kao dva odvojena strateška akta, čime će se omogućiti preciznije planiranje politika i mjera u svakoj od ovih oblasti.
3.	Poljska	Član 16	str. 62	Procjena rizika Crne Gore obuhvatila je tri scenarija, ali su navedena samo dva: gubitak visokoaktivnog zatvorenog radioaktivnog izvora (kategorija 2) i prekogranična nesreća usljed incidenta u Nuklearnoj elektrani Pakš u Mađarskoj. Koji je treći scenario i da li su, kao rezultat ovih scenarija, sprovedene investicije ili promjene?	Procjena rizika od katastrofa Crne Gore u dijelu radijaciono-nuklearnih nesreća obuhvata tri scenarija: - Najvjerojatniji neželjeni događaj; - Događaj sa najgorim mogućim posljedicama; - Prekograničnu radijaciono-nuklearnu nesreću.

					U prva dva scenarija razmatra se gubitak opasnog zatvorenog radioaktivnog izvora ⁷⁵Se kategorije 2, koji se koristi za industrijsku radiografiju. Razlika između ova dva scenarija ogleda se u razvoju događaja i obimu posljedica – u prvom scenariju posljedice su ograničene sa minimalnim uticajem, dok drugi scenario predstavlja događaj sa najgorim mogućim posljedicama i umjerenim ukupnim uticajem. Procjena rizika od katastrofa u oblasti radijacionih i nuklearnih nesreća rezultirala je nizom zaključaka i preporuka kojima su identifikovane potrebe za unapređenjem postojećih kapaciteta. One se odnose na jačanje edukacije i obuka službi prvog odgovora, unapređenje procedura i planova reagovanja, poboljšanje međuinstitucionalne koordinacije, kao i efikasnije korišćenje međunarodne razmjene informacija i iskustava.
4.	Poljska	Član 7	str. 11	Možete li pojasniti status izrade i usvajanja podzakonskih akata i strateških dokumenata koji su preduslov za podnošenje zahtjeva za IRRS misiju (55 podzakonskih akata i 5 strateških dokumenata)?	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera izradilo je Plan izrade svih podzakonskih i strateških akata koji proističu iz Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti („Službeni list Crne Gore“, br. 49/24 od 29. maja 2024. godine), uključujući oko 55 podzakonskih akata i 5 strateških dokumenata koji su predviđeni ovim zakonom. U skladu sa pomenutim Planom, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera donijelo je Pravilnik o sadržaju početnog i konačnog plana dekomisije („Službeni list Crne Gore“, br. 135/25 od 25. novembra 2025. godine). Takođe, izrađena su četiri pravilnika koja su

					upućena na mišljenje radi njihovog konačnog usvajanja: - Pravilnik o bezbjednosnim nivoima i njihovim ciljevima za radioaktivne izvore kategorija 1, 2 i/ili 3, mjerama za postizanje bezbjednosnih ciljeva i vrstama bezbjednosnih zona (član 162 stav 4); - Pravilnik o načinu vršenja nadzora, detekcije i procjene neovlašćenih ulazaka u bezbjednosnu zonu (član 163 stav 6); - Pravilnik o sadržaju plana bezbjednosti za uvoz, izvoz, tranzit i/ili prevoz radioaktivnih i/ili nuklearnih materijala (član 165 stav 5); - Pravilnik o obrascu zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja, potrebnoj dokumentaciji i uslovima u pogledu kadra, opreme i prostora koje mora da ispunjava privredno društvo ili drugo pravno lice koje posjeduje dozvolu za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja (član 114 stav 10). Takođe, u toku je izrada još 16 pravilnika, a njihovo usvajanje planirano je do kraja 2026. ili početkom 2027. godine. U drugom kvartalu 2026. godine planirano je pokretanje izrade dodatnih 12 pravilnika, za koje će biti raspisan javni poziv. Uspostavljena je i institucionalna saradnja sa Ministarstvom zdravlja u vezi sa obavezama koje taj državni organ ima po osnovu novog Zakona. Pored toga, planirano je da se izrada pojedinih propisa i strateških dokumenata podrži kroz nacionalnu i međunarodnu saradnju, uključujući projekat EC-INTPA/2025/EA-RP/0144 „Unaprijeđeno upravljanje radioaktivnim otpadom na Zapadnom Balkanu“, kao i kroz podršku
--	--	--	--	--	---

					Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA).
5.	Srbija	Član 16.3	Poglavlje 7.10.3, str. 66	Koji je plan reagovanja u vanrednim situacijama ili sistem upravljanja za rješavanje nenuklearnih radioloških vanrednih situacija koje uključuju napuštene izvore jonizujućeg zračenja ili kontaminirane materijale na deponijama sekundarnih sirovina?	Nacionalni plan zaštite i spašavanja od radijacionih i nuklearnih nesreća u prilogu 1 propisuje postupanje u slučaju izgubljenog izvora. Tu su detaljno opisane faze I-preventiva, II-spašavanja i III-otklanjanja posljedica. U prilogu 2 Nacionalnog plana su navedeni kapaciteti koji su osposobljeni i obučeni za reagovanje u slučaju radijacionih i nuklearnih nesreća, a to su predstavnici Centra za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o. Jedinica u okviru Centra je i do sada u više navrata reagovala u navedenim slučajevima (otkrivanje kontaminiranih materijala ili izvora u otpadnom metalu) u skladu sa svojim procedurama. U odnosu na postojeći Zakon o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti, novi Zakon o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti dodatno je uredio i unaprijedio sistem reagovanja u slučaju otkrivanja napuštenih radioaktivnih izvora ili nuklearnog materijala bez vlasnika u Crnoj Gori. Naime, Zakonom o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti propisane su mjere i postupci u slučaju pojave radioaktivnih izvora ili nuklearnog materijala bez vlasnika, posebno u postrojenjima u kojima se prikuplja, prerađuje ili topi otpadni metal. Operateri takvih postrojenja imaju obavezu da uspostave sistem mjera za otkrivanje radioaktivnih izvora bez vlasnika i nuklearnog materijala bez vlasnika. U tom cilju, dužni su da obezbijede da zaposleni koji mogu doći u kontakt

					sa takvim materijalima budu adekvatno informisani i obučeni. Zaposleni moraju biti upoznati sa potencijalnim uticajem jonizujućih zračenja na zdravlje, načinima vizuelnog prepoznavanja radioaktivnih ili nuklearnih materijala bez vlasnika, kao i sa mjerama zaštite koje treba primijeniti u slučaju njihovog otkrivanja ili sumnje na njihovo prisustvo. Takođe, operateri su obavezni da zaposlenima omoguće odgovarajuće stručno osposobljavanje i redovnu provjeru njihove stručne osposobljenosti, u skladu sa zakonom, kao i da po potrebi angažuju stručnjaka za zaštitu od jonizujućih zračenja. U slučaju da tokom rada postrojenja dođe do topljenja ili druge metalurške obrade materijala koji sadrži radioaktivni izvor ili nuklearni materijal bez vlasnika, operater je dužan da bez odlaganja obavijesti nadležni organ uprave i inspektora za zaštitu od jonizujućih zračenja. Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera u obavezi je da donese pravilnik o načinu prepoznavanja takvih izvora, kao i postupke i mjere koje se preduzimaju u slučaju njihovog otkrivanja i u mogućim vanrednim situacijama izlaganja. Ako se radioaktivni izvor ili nuklearni materijal bez vlasnika otkrije u postrojenju za obradu metalnog otpada, operater je dužan da odmah preduzme niz mjera. Prije svega, mora obezbijediti zaštitu svih lica koja bi mogla doći u kontakt sa tim materijalom i spriječiti neovlašćeni pristup. Takođe je obavezan da odmah obavijesti Agenciju za zaštitu životne sredine i inspektora za zaštitu od jonizujućih zračenja i da preduzme mjere za sigurno i bezbjedno privremeno skladištenje pronađenog materijala u skladu sa zakonom.
--	--	--	--	--	---

					Ukoliko se u roku od 60 dana od dana otkrivanja radioaktivnog izvora ili nuklearnog materijala ne identifikuje njegov vlasnik, operater postrojenja snosi troškove njegovog transporta, sigurnog skladištenja, kao i eventualnih mjera koje se preduzimaju u slučaju vanredne situacije izlaganja, uključujući i troškove odlaganja. Ako se u međuvremenu utvrdi vlasnik izvora, on je dužan da operateru nadoknadi sve nastale troškove. U situacijama kada se radioaktivni izvor ili nuklearni materijal bez vlasnika pronađe izvan postrojenja za obradu metalnog otpada, organizuje se hitni transport pronađenog izvora u skladište radioaktivnog otpada. Troškovi transporta i skladištenja u takvim slučajevima obezbjeđuju se iz Budžeta. Ukoliko je na mjestu pronalaska došlo do kontaminacije ljudi ili životne sredine, sredstva za sprovođenje korektivnih mjera takođe se obezbjeđuju iz Budžeta. Ako se vlasnik ne identifikuje u roku od 60 dana, a nadležni organ uprave radioaktivni izvor ili nuklearni materijal proglasi radioaktivnim otpadom, troškovi njegovog konačnog odlaganja obezbjeđuju se iz Budžeta. Ukoliko se vlasnik identifikuje u tom roku, on je dužan da preuzme radioaktivni izvor ili nuklearni materijal ukoliko namjerava da ga koristi, uz obavezu nadoknade svih nastalih troškova. Ako vlasnik ne želi da nastavi korišćenje materijala, dužan je da snosi troškove transporta, skladištenja, eventualnih korektivnih mjera i konačnog odlaganja. Pored toga, zakon propisuje i sistem kontrole radioaktivne kontaminacije metalnih proizvoda, sirovina i otpada, uključujući obavezu mjerenja radioaktivnosti i dostavljanje odgovarajućih izvještaja nadležnim organima, kako bi se
--	--	--	--	--	---

					spriječilo unošenje kontaminiranih materijala u lanac prerade sekundarnih sirovina.
6.	Sjeverna Makedonija	Član 8	7.2 Član 8 – Regulatorno tijelo	Koji oblik specijalizovane institucije će biti razmatran radi objedinjavanja kadra iz tri institucije koje se bave zaštitom od jonizujućeg zračenja, radijacionom i nuklearnom sigurnošću i bezbjednošću?	Trenutno je preuranjeno precizirati oblik specijalizovane institucije koja bi objedinjavala kadar iz tri institucije nadležne za zaštitu od jonizujućih zračenja, radijacionu i nuklearnu sigurnost i bezbjednost. Prije donošenja bilo kakve odluke neophodno je sprovesti detaljnu analizu institucionalnog okvira, kojom će se sagledati postojeće nadležnosti Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Agencije za zaštitu životne sredine i Ministarstva unutrašnjih poslova, kao i mogućnosti za unapređenje koordinacije i efikasnosti rada u ovoj oblasti. Rezultati takve analize treba da pokažu da li je opravdano formirati novu samostalnu instituciju, specijalizovanu agenciju ili drugi organizacioni model kao što je na primjer Uprava, koji bi omogućio objedinjavanje stručnog kadra i jačanje regulatornog sistema kroz bolju koordinaciju, razmjenu iskustava i uspostavljanje zajedničkih praksi. Stoga će se odluka o eventualnom uspostavljanju posebne institucije ili organizacione strukture i njenog oblika razmatrati nakon izrade sveobuhvatne analize, a prije pripreme novog strateškog dokumenta u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbjednosti.
7.	Sjeverna Makedonija	Član 7	7.1.1 Član 7 (1)	Da li je pripremljen akcioni plan za usvajanje sekundarne legislative za sprovođenje novog Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti u trogodišnjem periodu	Da. Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera izradilo je Plan izrade svih podzakonskih i strateških akata koji proističu iz Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti

				predviđenom Zakonom, te da li su identifikovani izazovi u njegovoj primjeni?	(„Službeni list Crne Gore“, br. 49/24 od 29. maja 2024. godine). Plan obuhvata oko 55 podzakonska akta i 5 strateških dokumenata u roku predviđenom Zakonom. U skladu sa tim planom, već je donijet Pravilnik o sadržaju početnog i konačnog plana dekomisije („Službeni list Crne Gore“, br. 135/25 od 25. novembra 2025. godine), dok su četiri pravilnika izrađena i upućena na mišljenje radi njihovog konačnog usvajanja. Pored toga, u toku je izrada još 16 pravilnika, čije je donošenje planirano do kraja 2026. ili početkom 2027. godine, dok je u drugom kvartalu 2026. godine planirano pokretanje izrade dodatnih 12 pravilnika. U cilju efikasne realizacije ovog plana, uspostavljena je institucionalna saradnja sa Ministarstvom zdravlja u vezi sa obavezama koje taj organ ima po osnovu novog Zakona. Takođe, planirano je da se izrada pojedinih propisa i strateških dokumenata podrži kroz nacionalnu i međunarodnu saradnju, uključujući projekat EC-INTPA/2025/EA-RP/0144 „Unaprijeđeno upravljanje radioaktivnim otpadom na Zapadnom Balkanu“, kao i kroz podršku Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA). U dosadašnjoj implementaciji nijesu identifikovani značajni sistemski izazovi, međutim određeni izazovi se odnose na ograničene administrativne i stručne kapacitete, posebno imajući u vidu veliki broj propisa koje je potrebno pripremiti u relativno kratkom roku. U tom smislu, u Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera trenutno jedan fizičar radi na poslovima pripreme i izrade propisa iz ove oblasti, što predstavlja dodatno opterećenje u procesu izrade i koordinacije podzakonskih akata. Očekuje se da
--	--	--	--	---	--

					će kroz planiranu međuinstitucionalnu saradnju i međunarodnu tehničku podršku planirane aktivnosti biti realizovane u predviđenim rokovima.
8.	Francuska	Član 8.1	str. 33	Izazov (sa 8–9. sastanka za preispitivanje; i dalje otvoren): uspostavljanje strukture koja okuplja državne službenike iz različitih organa koji obavljaju funkcije regulatornog tijela, radi obezbjeđivanja dosljednosti regulatornog okvira i njegove primjene.	U odnosu na komentar Francuske koji se odnosi na ponovljeni izazov sa 8 i 9. sastanka Konvencije koji se odnosi na uspostavljanje strukture koja bi okupila državne službenike iz različitih organa koji obavljaju funkcije regulatornog tijela, ovim putem ukazujemo da Crna Gora prepoznaje značaj daljeg jačanja institucionalne koordinacije u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbjednosti. Trenutno je preuranjeno precizirati konkretan oblik specijalizovane institucije koja bi objedinjavala kadar iz tri institucije nadležne za ovu oblast – Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Agencije za zaštitu životne sredine i Ministarstva unutrašnjih poslova. Prije donošenja takve odluke neophodno je sprovesti detaljnu analizu postojećeg institucionalnog okvira, kako bi se sagledale nadležnosti ovih institucija, postojeći mehanizmi saradnje, kao i mogućnosti za unapređenje koordinacije i efikasnosti u obavljanju regulatornih funkcija. Rezultati ove analize treba da pokažu da li je opravdano formirati novu samostalnu instituciju, specijalizovanu agenciju ili drugi organizacioni model, poput uprave ili slične organizacione strukture, koji bi omogućio objedinjavanje stručnog kadra i jačanje regulatornog sistema kroz bolju koordinaciju, razmjenu iskustava i uspostavljanje zajedničkih praksi.

					Stoga će se odluka o eventualnom uspostavljanju posebne institucije ili odgovarajuće organizacione strukture razmatrati nakon izrade sveobuhvatne analize, a prije pripreme novog strateškog dokumenta u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbjednosti.
9.	Francuska	Član 8.1	par. 7.8, str. 37	Izazov: povećanje broja stručnjaka osposobljenih da zauzmu planirana radna mjesta u oblasti zaštite od jonizujućeg zračenja, radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbjednosti.	Crna Gora prepoznaje izazov predstavljen od strane Francuske, koji se odnosi na povećanje broja stručnjaka osposobljenih za rad u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbjednosti. U tom cilju u prethodnom periodu preduzete su značajne aktivnosti na jačanju institucionalnih i kadrovskih kapaciteta, prvenstveno kroz unapređenje pravnog i organizacionog okvira. Skupština Crne Gore je 30. avgusta 2024. godine usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane odredbe o inspekcijskom nadzoru i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijskom nadzoru, kojima je propisano da se poslovi inspekcijskog nadzora, koji su ranije bili u nadležnosti Uprave za inspekcijske poslove, vraćaju nadležnim ministarstvima. U skladu sa tim, od 1. oktobra 2024. godine inspekcija za zaštitu od jonizujućih zračenja organizaciono je integrisana u Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera. Dalji korak u jačanju kapaciteta predstavlja usvajanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera od strane Vlade Crne Gore u novembru 2025. godine, kojim je uspostavljen Direktorat za inspekcijski nadzor, koji obuhvata četiri odsjeka, uključujući i Odsjek

					za inspekcijske poslove u oblasti zaštite od jonizujućih i nejonizujućih zračenja. U okviru ovog odsjeka sistematizovana su četiri radna mjesta za inspektore, dok trenutno postoji jedan inspektor za zaštitu od jonizujućih zračenja. Planirano je zapošljavanje još četiri inspektora, čime će se značajno ojačati kapaciteti za inspekcijski nadzor u oblasti zaštite od jonizujućih i nejonizujućih zračenja. Pored toga, Pravilnikom o sistematizaciji u okviru organizacione jedinice Odsjeka za jonizujuća i nejonizujuća zračenja, nuklearnu i radijacionu sigurnost i bezbjednost predviđena su dodatna radna mjesta za stručna lica iz oblasti zračenja, kao i pravne eksperte (3 stručna lica i dva pravnik), čime se stvaraju institucionalne pretpostavke za dalje jačanje stručnih kapaciteta. Usvajanjem Kadrovskog plana očekuje se pokretanje javnih konkursa za popunjavanje sistematizovanih radnih mjesta. Kroz navedene zakonodavne i organizacione mjere Crna Gora postavlja temelje za postepeno povećanje broja stručnjaka i jačanje regulatornih i inspekcijskih kapaciteta u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbjednosti.
10.	Francuska	Član 16.1	str. 62	Potencijalna oblast dobre performanse/ učinka: Crna Gora je sprovedla sveobuhvatnu procjenu kapaciteta za upravljanje rizicima od katastrofa, uključujući radiološke i nuklearne vanredne situacije.	Crna Gora se zahvaljuje Francuskoj na prepoznavanju napora uložених u sprovođenje sveobuhvatne procjene kapaciteta za upravljanje rizicima od katastrofa, uključujući radiološke i nuklearne vanredne situacije. Ova procjena sprovedena je u cilju jačanja nacionalnog sistema pripravnosti i reagovanja, kao i unapređenja

					koordinacije između nadležnih institucija uključenih u upravljanje vanrednim situacijama. Crna Gora će nastaviti da unapređuje institucionalne i tehničke kapacitete u ovoj oblasti kroz dalje jačanje međuinstitucionalne saradnje, usklađivanje sa međunarodnim standardima i kontinuirano unapređenje sistema planiranja i reagovanja u slučaju radioloških i nuklearnih vanrednih situacija.
11.	Francuska	Član 7	par. 8, str. 68	Izazov: dovršavanje pravnog okvira, uključujući podzakonske akte, strateške dokumente i Zakon o odgovornosti za nuklearnu štetu.	Crna Gora prepoznaje izazov koji se odnosi na zaokruživanje pravnog okvira u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbjednosti, kroz donošenje podzakonskih akata, strateških dokumenata i propisa koji uređuju odgovornost za nuklearnu štetu. U tom cilju, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera izradilo je Plan izrade svih podzakonskih i strateških akata koji proističu iz Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti („Službeni list Crne Gore“, br. 49/24 od 29. maja 2024. godine). Plan obuhvata izradu oko 55 podzakonskih akata i 5 strateških dokumenata u roku predviđenom Zakonom. U skladu sa tim planom već je donijet Pravilnik o sadržaju početnog i konačnog plana dekomisije („Službeni list Crne Gore“, br. 135/25 od 25. novembra 2025. godine), dok su četiri pravilnika izrađena i upućena na mišljenje radi njihovog konačnog usvajanja. Pored toga, u toku je izrada još 16 pravilnika, čije je donošenje planirano do kraja 2026. ili početkom 2027. godine, dok je u drugom kvartalu 2026. godine planirano pokretanje izrade dodatnih 12 pravilnika.

					Paralelno sa tim, planirano je da se izrada pojedinih propisa i strateških dokumenata podrži kroz međuinstitucionalnu saradnju i međunarodnu tehničku podršku, uključujući projekat EC-INTPA/2025/EA-RP/0144 „Unaprijeđeno upravljanje radioaktivnim otpadom na Zapadnom Balkanu“, kao i kroz saradnju sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA). U pogledu donošenja Zakona o odgovornosti za nuklearnu štetu, planirano je da se u narednom periodu pokrene njegova izrada, uz traženje stručne i tehničke podrške Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA), kako bi se obezbijedila usklađenost sa međunarodnim obavezama Crne Gore i relevantnim međunarodnim konvencijama u ovoj oblasti. Iako nijesu identifikovani značajni sistemski izazovi, određeni izazovi se odnose na ograničene administrativne i stručne kapacitete, imajući u vidu veliki broj propisa koje je potrebno pripremiti u relativno kratkom roku. U tom smislu, u Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera trenutno jedan fizičar radi na poslovima pripreme i izrade propisa iz ove oblasti, što predstavlja dodatno opterećenje u procesu izrade i koordinacije podzakonskih akata. Očekuje se da će kroz planiranu međuinstitucionalnu saradnju i međunarodnu tehničku podršku planirane aktivnosti biti realizovane u predviđenim rokovima.
--	--	--	--	--	--

12.	Island	Član 7	str. 17–31	Koje mehanizme će Crna Gora koristiti za održavanje usklađenosti sa EU direktivama i međunarodnim pravnim instrumentima, uključujući ažuriranje informacionih platformi (RASIMS, NUSIMS, EPRIMS, INES, USIE) i primjenu Kodeksa ponašanja IAEA?	Crna Gora održava usklađenost sa EU direktivama i međunarodnim pravnim instrumentima kroz kontinuirano usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU i standardima Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA), kao i kroz aktivno učešće u relevantnim međunarodnim mehanizmima i informacionim platformama. U cilju efikasnog upravljanja i ažuriranja međunarodnih informacionih sistema koje vodi IAEA (RASIMS, NUSIMS, EPRIMS, INES i USIE), nadležne institucije u Crnoj Gori uspostavile su međuinstitucionalni mehanizam koordinacije. Trenutno, Crna Gora popunjava novu RASIMS2 platformu, zbog čega su imenovani predstavnici za Radni tim koji radi na popunjavanju ove platforme. To je jedan od mehanizama provjere usklađenosti nacionalnih propisa sa međunarodnim standardima IAEA. Dogovorom između relevantnih institucija redovno se održava i ažurira spisak institucija, kontakt osoba i njihovih uloga za svaku od ovih informacionih platformi, čime se obezbjeđuje pravovremeno ažuriranje podataka i efikasna komunikacija sa međunarodnim organizacijama. Ovaj spisak je ažuriran za sve navedene platforme, osim za INES sistem, gdje je ažurirana funkcija Emergency Contact Point, dok se funkcija INES National Officer nije mijenjala od 2011. godine. Pored toga, Crna Gora primjenjuje relevantne instrumente i preporuke IAEA, uključujući Kodeks ponašanja o sigurnosti i bezbjednosti radioaktivnih izvora, kao i prateće smjernice, čime se dodatno doprinosi jačanju nacionalnog
-----	--------	--------	------------	--	---

					sistema zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbjednosti.
13.	Island	Član 7	str. 17–31	Koji mehanizmi obezbjeđuju da ministarstva, agencije i inspekcijske službe imaju potrebne ljudske, tehničke i finansijske kapacitete za punu primjenu Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti?	Primjena Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti obezbjeđuje se kroz kombinaciju institucionalnih, kadrovskih, finansijskih i međunarodnih mehanizama. Pravni i institucionalni okvir definisan je kroz Zakon o državnoj upravi i Uredbu o organizaciji i načinu rada državne uprave, kojom su utvrđene nadležnosti institucija uključenih u regulatorni sistem, prvenstveno Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Agencije za zaštitu životne sredine i Ministarstva unutrašnjih poslova. Dodatno, Zakonom o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane odredbe o inspekcijskom nadzoru i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijskom nadzoru, poslovi inspekcijskog nadzora vraćeni su nadležnim ministarstvima, čime je ojačana institucionalna odgovornost za sprovođenje propisa u ovoj oblasti. U cilju jačanja inspekcijskih kapaciteta, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera iz novembra 2025. godine uspostavljen je Direktorat za inspekcijski nadzor, u okviru kojeg funkcioniše Odsjek za inspekcijske poslove u oblasti zaštite od jonizujućih i nejonizujućih zračenja. Pored postojećeg inspektora za zaštitu od jonizujućih

					zračenja, sistematizacijom su predviđena dodatna radna mjesta, čime će se ojačati kapaciteti za sprovođenje inspekcijskog nadzora u ovoj oblasti. Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera izradilo je i Plan izrade podzakonskih i strateških akata koji proističu iz Zakona, kojim je predviđena izrada oko 55 podzakonskih akata i 5 strateških dokumenata, čime se obezbjeđuje dalji razvoj regulatornog okvira i jasna podjela odgovornosti između nadležnih institucija. Jačanje kapaciteta u oblasti pripravnosti i reagovanja na radiološke i nuklearne vanredne situacije dodatno je podržano kroz Procjenu sposobnosti upravljanja rizicima od katastrofa u Crnoj Gori, koju je koordiniralo Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje uz finansijsku podršku Evropske komisije (DG ECHO). Procjena je obuhvatila analizu tehničkih, administrativnih i finansijskih kapaciteta države, uključujući oblast radioloških i nuklearnih nesreća, te definisala preporuke za jačanje stručnih kapaciteta, unapređenje monitoringa radioaktivnosti, razvoj programa vježbi i komunikacije, jačanje lokalnih službi zaštite i spašavanja i unapređenje međunarodne saradnje. Na osnovu ovih nalaza, Vlada Crne Gore je u novembru 2024. godine usvojila Strategiju za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025–2030 sa Akcionim planom za 2025–2026. godinu, čiji je nosilac sprovođenja Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje. Strategija je usklađena sa Sendai okvirom za smanjenje rizika od katastrofa, Pariškim sporazumom, Ciljevima održivog razvoja i politikama Evropske unije u oblasti otpornosti na katastrofe, čime se dodatno jačaju
--	--	--	--	--	---

					nacionalni kapaciteti za prevenciju, pripravnost i reagovanje na radiološke i nuklearne događaje. Pored nacionalnih mehanizama, jačanje kapaciteta podržava se i kroz međunarodnu saradnju i tehničku pomoć, uključujući projekte Evropske komisije, kao što je projekat EC-INTPA/2025/EA-RP/0144 „Unaprijeđeno upravljanje radioaktivnim otpadom na Zapadnom Balkanu“, kao i kroz kontinuiranu saradnju sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA). Kombinacijom ovih mehanizama Crna Gora kontinuirano jača ljudske, tehničke i finansijske kapacitete nadležnih institucija, kako bi se obezbijedila puna i efikasna primjena Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti.
--	--	--	--	--	---